

Posudek vedoucího diplomové práce mgr. Anny Kolářové „Ženské strategie zvládnání hněvu“, katedra psychologie FF UK, Praha 2007

Autorka se ve své práci zaměřuje na aktuální, byť poněkud obtížně zpracovatelné téma emocí a jejich zvládnání. Zabývá se zejména problematikou hněvu a akcentuje význam jeho prožívání a zvládnání u žen.

Úvodní část práce mapuje teoretické podklady a nejrůznější přístupy ke zkoumání emocí. Po dvaceti stranách obecného pohledu přechází autorka ke konkrétní problematice vymezení hněvu jako takového. Zde také vystupuje do popředí v plné míře složitost takového vymezení a zkoumání autorkou zvolené problematiky. Ve své práci proto postupně dospívá (přes ne právě jednoznačné definice, fyziologické i kulturně sociální aspekty i jazykové zakotvení hněvu) k místu hněvu v psychologickém výzkumu a jeho kontextech. Osobně považuji za inspirující především subkapitoly o zakotvení hněvu v jazyce (2.3.3), o hněvu všedního dne (2.4.1) a zejména kategorizaci strategií zvládnání hněvu (2.6). Celá teoretická část pak vyúsťuje v kapitulu, která řeší problematiku hněvu v klinické praxi.

V praktické části práce se prolíná kvantitativní a kvalitativní výzkumný pohled. Těžiště textu tvoří originální na základě předchozích teoretických podkladů koncipovaný dotazník ANDO, z něhož autorka na základě faktorové a shlukové analýzy vytěžila 9 subškál strategií zvládnání hněvu a rovněž se zde pokusila o vytvoření orientačních norem.

Druhý krok této části práce představují údaje získané od více než 40 párů matek a dcer, autorka se pokouší porovnávat touto cestou odlišnosti a shody v generačně odlišných strategiích zvládnání hněvu.

V závěru doplňují projekt práce s hněvem pilotní kvalitativní rozbor zvládnání hněvu získané z rozhovorů s ženami kontaktovanými v souboru „klinické“ populace.

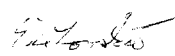
Celá práce je bohatě doplněna dokreslujícími přílohami a rovněž v textu obsahuje množství vysvětlujících schémat a tabulek. Použitá literatura je bohatá a dobře strukturovaná. Limity a možnosti jednotlivých zjištění jsou řádně diskutovány v příslušných kapitolách.

K textu mám i několik dílčích připomínek. Méně obvyklé (byť obsahově správné) je užití názvu magisterská namísto diplomová práce. Označení vyhybané strategie pro (v kvalitativní části) není jazykově právě optimální – víceslovné vyjádření by možná bylo spíše na místě. V rozsáhlém textu (stránky jsou obsáhlejší než obvyklá normo strana) je velmi málo překlepů, nicméně z obsahu vypadla Diskuse II (str. 66).

Mezi hlavní přínosy předložené práce nicméně patří zmapování a pokus o systematické zpracování významné, leč nesnadno postihnutelné oblasti lidského prožívání. Originální je i přínos metodologický, pozitivně hodnotím výzkum na párech matek a dcer. Práce je přitom výsekem z dlouhodobějších autorčiných aktivit a její význam byl oceněn i zařazením do projektů specifického studentského výzkumu. Přínosné je rovněž zaměření pozornosti na genderové aspekty zvládnání hněvu. Potěšující je i to, že autorka problém nezkoumá jen na teoretické úrovni, ale pracuje s ním rovněž v praxi.

Závěrem s potěšením doporučuji, aby se předložená práce stala předmětem obhajoby na katedře psychologie FF UK.

Praha 3.1.2008

PhDr. Iva Štětovská